

دانش محیط‌زیستی زنان و رابطه آن با رفتارهای محیط‌زیستی

غلامرضا تاجبخش

دوره ۶، شماره ۳، پاییز ۱۳۹۹، صفحات ۳۱۱ - ۳۰۵

Vol. 6(3), Autumn 2020, 305 – 311

DOI: 10.22034/jewe.2020.237914.1377

The Environmental Knowledge of Women and its
Relationship with their Environmental Behaviors

Tajbakhsh G.

www.jewe.ir

OPEN ACCESS

ارجاع به این مقاله:

تاجبخش غ. (۱۳۹۹). دانش محیط‌زیستی زنان و رابطه آن با رفتارهای محیط‌زیستی. محیط‌زیست و مهندسی آب، دوره ۶، شماره ۳، صفحات: ۳۱۱-۳۰۵.

Citing this paper: Tajbakhsh G. (2020). The environmental knowledge of women and its relationship with their environmental behaviors. Environ. Water Eng., 6(3), 305–311. DOI: 10.22034/jewe.2020.237914.1377.

دانش محیط‌زیستی زنان و رابطه آن با رفتارهای محیط‌زیستی

غلامرضا تاجبخش^{۱*}

دانشیار، گروه علوم اجتماعی، دانشگاه آیت‌الله العظمی بروجردی (ره)، بروجرد، ایران

*نویسنده مسئول: tajbakhsh@abru.ac.ir

یادداشت فنی

تاریخ دریافت: [۱۳۹۹/۰۴/۱۳]

تاریخ بازنگری: [۱۳۹۹/۰۶/۲۰]

تاریخ پذیرش: [۱۳۹۹/۰۶/۲۸]

چکیده

در سال‌های اخیر، با رشد شهرها و متعاقب آن افزایش جمعیت شهری، بحران‌های محیط‌زیستی در جوامع و منجمله کشور ایران روند افزایشی داشته است. از این‌رو، در راستای کاهش مخاطرات زیست‌محیطی توجه به اهمیت دانش و سواد زیست‌محیطی مردم به‌ویژه زنان بیش از پیش باید مورد توجه قرار گیرد. بر این اساس پژوهش پیمایشی حاضر به ارزیابی و سنجش دانش زیست‌محیطی زنان در شهر بروجرد در زمستان سال ۱۳۹۸ پرداخت. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان خانه‌دار ساکن شهر بروجرد استان لرستان به تعداد ۱۵۲۳۱ نفر است. حجم نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۵ نفر بود. روش نمونه‌گیری به‌صورت خوشه‌ای و گردآوری داده‌ها بر اساس پرسشنامه استاندارد صورت گرفت. همچنین جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۶ استفاده شد. فرضیه اصلی پژوهش در خصوص رابطه بین دانش و آگاهی‌های محیط‌زیستی با رفتارهای محیط‌زیستی زنان خانه‌دار تأیید شد. نتایج پژوهش نشان داد که رفتارهای محیط‌زیستی حدود نیمی از زنان خانه‌دار این شهر در سطح متوسط بود.

واژه‌های کلیدی: دانش محیط‌زیستی؛ رفتارهای محیط‌زیستی؛ زنان خانه‌دار؛ بروجرد.

۱- مقدمه

از مشکلات جامعه محسوب می‌شود. (Tajbakhsh 2015).

آموزش محیط‌زیستی به‌طور فزاینده‌ای به‌عنوان یک ابزار در مدیریت محیط‌زیستی مطرح است چراکه آگاهی محیط‌زیستی را به‌دنبال دارد (Hemmati and. Shobiri 2006). هدف از آموزش محیط‌زیستی این است که در هر فرد حساسیتی نسبت به حوادث و تغییرات فیزیکی، زیستی، اجتماعی، قدرت تشخیص و توصیف مسائل ایجاد کند و مهارت‌هایی برای ابداع روش‌ها و وسایل حل مسائل مربوط به محیط‌زیست در او بپروراند (Sana'i 2002). برخی محققین بر این باورند که زنان رفتارهای زیست‌محیطی مسئولانه‌تری دارند. در مطالعه‌ای به بررسی میزان آگاهی زنان از موضوعات محیط‌زیستی و تأثیر آموزش در افزایش این آگاهی‌ها پرداخته شد. نتایج آن بررسی نشان می‌دهد که زنان به آموزش محیط‌زیستی علاقه‌مند بوده و این‌گونه آموزش‌ها را مفید دانسته‌اند (Mobley et al 2010).

در نظریه اکوفیمنیسم درباره نقش زنان در حفظ محیط‌زیست و منابع طبیعی، زنان را بیش از مردان به طبیعت نزدیک دانسته و بر این باور بوده که بیش‌تر موضوعات محیط‌زیستی (جمعیت، بهداشت، رابطه فقر و محیط‌زیست و...) جنبه جنسیتی دارند (Barry 2001). پژوهش‌گر دیگری معتقد است نقشی که زنان در تنظیم خانواده و کاهش میزان باروری دارند پیشرفت به‌سوی پایداری محیط‌زیست را تسهیل می‌کند (MacEun 2005).

جامعه‌شناسان عقیده دارند که از ابتدا در درجه اول انسان‌ها بخشی از محیط‌زیست هستند و محیط‌زیست و جامعه‌شناسی تنها در ارتباط باهم قابل‌فهم و درک هستند. این استدلال بر اساس شکاف‌هایی که در ارتباط بین انسان‌ها و طبیعت در حال گسترش هستند بنانهاده شده است. این‌ها مشکلاتی هستند که انسان‌ها هم در ایجاد آن‌ها نقش داشته‌اند و هم با بی‌قراری در پی حل آن‌ها هستند. کم بودن دانش ما در خصوص ارتباط انسان و طبیعت ما را به سمت بدترین مشکلات محیط‌زیستی (تغییر آب‌وهوا، سوراخ شدن لایه ازن و مانند آن) سوق

محیط‌زیست ایران و جهان در سال‌های اخیر با مسائل و مشکلات زیادی روبه‌رو بوده است از قبیل آلودگی هوا که ملموس‌ترین و آنی‌ترین تهدید بر کیفیت زندگی انسان است؛ بیابان‌زدایی و جنگل‌زدایی که باعث آسیب و فرسایش خاک می‌شود.

کاهش آب‌های سطحی و زیرزمینی که شاخص‌ترین محدودیت منابع در ایران و بزرگ‌ترین تهدید محیط‌زیستی در کشور در درازمدت خواهد بود که پیامدهای ویرانگری از قبیل مهاجرت و خشونت و نزاع بر سر آب را در پی خواهد داشت.

افزایش مصرف انرژی و میزان سرانه تولید کربن دی‌اکسید در کشور به تنوع زیستی و انقراض انواع گونه‌های گیاهی و جانوری در کشور منجر گردیده است.

پنج مؤلفه (خاک، آب، هوا، انرژی و تنوع زیستی) به‌عنوان شاخصه‌های نشان‌دهنده وضعیت محیط‌زیست ایران، بیانگر چشم‌انداز نگران‌کننده پیش رو جامعه می‌باشد، این وضع موجب اثرگذاری بر روی حوزه‌های اقتصادی شده و تشدید آسیب‌های اجتماعی، افزایش بزهکاری، متروکه شدن روستاها، کاهش امید به زندگی را در پی خواهد داشت. (Nawah 2011). ارتقاء سطح آموزش و آگاهی محیط‌زیستی زنان زمینه‌ساز رشد افراد خانواده و پس از آن ارتقاء سطح محیط‌زیستی جامعه را به‌دنبال خواهد داشت. نقش تأثیرگذار آنها در خانواده در اصلاح الگوی مصرف، کاهش ضایعات و... غیرقابل‌انکار است. زنان عامل اصلی انتقال فرهنگ و سواد محیط‌زیستی به نسل‌های آینده هستند (Eskandari 2014). بسیاری از پژوهشگران اعتقاد دارند که ترویج فرهنگ محیط‌زیستی در جامعه عمدتاً از طریق زنان آگاه و معتمد به نفس و توانمند میسر است. زیرا شکل‌گیری شخصیت افراد جامعه از دامن مادران آغاز می‌شود و به‌علاوه زنان به لحاظ فطرت ویژه خود طبیعت را بهتر درک می‌کنند و برای حفظ آن انگیزه بیشتری دارند (Fathi and Fermahini Farahani 2003).

پژوهشگران اجتماعی معتقدند که آموزش دادن زنان در سطح وسیع و گسترده می‌تواند نوش‌دارویی برای بسیاری

در پژوهشی در تهران که ۲۶۳ نفر به‌عنوان نمونه آماری انتخاب شد، یافته‌های پژوهش نشان داد که زنان از مفاهیم پایه‌ای محیط‌زیست آگاه‌اند، اما از روش‌های مدیریت، مانند مدیریت پسماند، آگاهی چندانی ندارند، همچنین، زنان با سن کمتر، آگاهی‌های محیط‌زیستی پایین‌تری دارند و برنامه‌های آموزشی محیط‌زیستی، نخست، باید آن‌ها را مورد توجه قرار دهد (Veysi and Zarandiyan 2009).

مروری نقادانه بر تحقیقات انجام‌شده نشان می‌دهد وجه اشتراک پژوهش‌های ذکر شده به‌صورت کلی در موضوع محیط‌زیست است و وجه افتراق آن عدم انجام پژوهش از منظر جامعه‌شناسی محیط‌زیست است. همچنین تاکنون پژوهشی در خصوص عنوان پژوهش حاضر در شهر بروجرد انجام نگرفته است. از این رو پژوهش حاضر در پی آن است تا به بررسی دانش محیط‌زیستی زنان و ارتباط آن با رفتارهای محیط‌زیستی بپردازد.

۲- مواد و روش‌ها

این پژوهش در زمستان ۱۳۹۸ و به روش پیمایشی انجام شد. فرضیه اصلی در این پژوهش آن است که به نظر می‌رسد بین دانش و آگاهی‌های زیست‌محیطی و رفتارهای زیست‌محیطی زنان خانه‌دار شهر بروجرد رابطه وجود دارد. جمعیت آماری پژوهش شامل کلیه زنان خانه‌دار ساکن شهر بروجرد استان لرستان است. حجم نمونه آماری با استفاده از فرمول کوکران (رابطه ۱) که یکی از روش‌های آماری است که از طریق آن می‌توان حداقل حجم نمونه لازم را از یک جامعه آماری برآورد کرد و رویه‌ای معمول در پژوهش‌های اجتماعی می‌باشد، حدود انتخاب‌شده ۳۸۵ نفر بود.

$$n = \frac{t^2 pq}{d^2} \left[1 + \frac{1}{N} \left(\frac{t^2 pq}{d^2} - 1 \right) \right] \quad (1)$$

که، N حجم جامعه است. آماره p درصد توزیع صفت در جامعه یعنی نسبت افرادی است که دارای صفت مورد مطالعه هستند. آماره q نیز درصد افرادی است که فاقد صفت مورد مطالعه هستند. آماره t در سطح خطای

داده است و همچنین باعث ناتوانی و محدود شدن توانایی ما در حل این مشکلات است. جامعه‌شناسی محیط‌زیست به‌طور عمده به بررسی علمی رابطه جامعه مدرن با بحران‌ها و مسائل محیط‌زیست می‌پردازد و به‌عنوان شاخه‌ای از جامعه‌شناسی به بررسی اشکال مختلف تعامل میان جامعه انسانی و محیط‌زیست پرداخته و در این میان بیش‌تر بر ابعاد اجتماعی پیرامون محیط‌های طبیعی و برساخته متمرکز است. به‌طور کلی منظور از جامعه‌شناسی محیط‌زیست عموماً به‌عنوان مطالعه جامعه‌شناختی کنش‌های متقابل اجتماعی- محیطی تعریف می‌شود. اگرچه این تعریف فوراً مشکلات احتمالاً قابل حل در فرهنگ‌های متفاوت انسانی از دیگر مسائل محیط‌زیستی را تداعی می‌کند با این وجود تمرکز رشته بیش‌تر بر رابطه بین جامعه و محیط است. جامعه‌شناسان محیطی معمولاً بر روی مطالعه عامل‌های اجتماعی که باعث مسائل محیط‌زیستی می‌شود، تأثیرهای اجتماعی آن مشکلات و تلاش برای حل آن مشکلات تأکید می‌کنند (Navah and Froutan Kia 2011).

یافته‌های پژوهشی در شهر شیراز نشان می‌دهد که فرهنگ محیط‌زیستی با متغیرهای امکانات و خدمات ارائه‌شده، احساس کارآمدی و آموزش محیط‌زیستی رابطه‌ای مثبت و معنادار دارد (Hemmati and Shobiri 2016). همچنین، مطالعه صورت گرفته در میان شهروندان کرمانشاه نشان می‌دهد بین متغیرهای ارزش، باور و آگاهی‌های محیط‌زیستی با رفتار محیط‌زیستی رابطه‌ی معناداری وجود دارد (Ahmadian 2016).

در پژوهشی نشان دادند که آموزش‌های محیط‌زیستی در ارتقاء آگاهی و دانش زیست‌محیطی تأثیر مثبت داشته و این افزایش منجر به افزایش نگرش محیط‌زیستی شده و در نهایت منجر به بروز رفتارهای مسئولانه افراد در قبال محیط‌زیست شده است. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که رفتارهای محیط‌زیستی زنان نسبت به مردان مسئولانه‌تر بوده است (Rasooli Zavareh and Malomian 2015).

۵۱/۶۸ p تحصیلات کارشناسی و ۲۳/۸۹ p دارای تحصیلات کارشناسی ارشد و بالاتر بودند.

از لحاظ وضعیت سنی ۱۲/۴۹ p در سن کم‌تر از ۲۵ سال ، ۳۳/۲۴ p بین سن ۲۵-۳۵ ، ۴۰/۷۷ p در سن بین ۳۶-۴۵ و ۱۳/۵۰ p در سن ۴۵ به بالا قرار داشتند. همچنین از لحاظ وضعیت اشتغال ۱۰/۹۰ p در وضعیت دانشجو ، ۴۱/۲۹ p خانه‌دار ۳۰/۳۸ p دارای شغل آزاد و ۱۷/۴۰ p دارای شغل دولتی بودند.

بر اساس آماره F و سطح معناداری آن که به این سؤال پاسخ می‌دهد که آیا مقدار واریانس تبیین شده توسط متغیر (های) پیش‌بین به لحاظ آماری معنادار می‌باشد یا خیر، ملاحظه می‌گردد که با توجه به مقدار آن می‌باشند، میزان ضرایب همبستگی چندگانه و ضریب تعیین به‌دست آمده معنادار می‌باشند. همچنین آگاهی‌های محیط‌زیستی وارد معادله گردیده است و مقدار همبستگی آن با رفتارهای زیست‌محیطی ۰/۶۳۵ می‌باشد و ۳۹ p از رفتارهای محیط‌زیستی را تبیین می‌نماید.

بر اساس اطلاعات جدول (۱) و مقدار ضریب استاندارد β ملاحظه می‌شود که تأثیر آگاهی‌های محیط‌زیستی در پیش‌بینی رفتارهای محیط‌زیستی، مثبت و ۰/۶۳۵ بوده است که با توجه به مقادیر آزمون t و سطح معناداری آن که در جدول (۱) ارائه شده است، این مقادیر معنادار هستند. مقدار مثبت β نشان می‌دهد که در صورت ثابت بودن سایر شرایط با افزایش یک واحد آگاهی‌های زیست‌محیطی به‌اندازه ۰/۶۳۵ واحد افزایش در نمره رفتارهای زیست‌محیطی خواهیم داشت.

نتایج فرضیه اصلی پژوهش نشان داد بین دانش و آگاهی‌های زیست‌محیطی و رفتارهای زیست‌محیطی ۰/۶۳۵ همبستگی مشاهده شد بدین رو نتایج پژوهش نشان داد که حدود نیمی از زنان خانه‌دار این شهر دارای رفتارهای محیط‌زیستی در سطح متوسط هستند؛ و همچنین نتایج نشان داد که با توجه به ضریب تعیین ۳۹ p تبیین‌کننده رفتارهای زیست‌محیطی است این یافته تأیید کننده تأثیر آگاهی‌های محیط‌زیستی بر رفتارهای محیط‌زیستی است و با پژوهش‌های انجام‌شده توسط

۵٪ مقدار آن برابر ۹۶/۱ و t^2 برابر ۸۴۱۶/۳ است. مقدار d نیز تفاضل نسبت واقعی صفت در جامعه با میزان تخمین پژوهشگر برای وجود آن صفت در جامعه است. روش نمونه‌گیری به‌صورت خوشه‌ای دو مرحله‌ای بود؛ بدین‌صورت که در شهر بروجرد پنج منطقه انتخاب شدند و در مرحله‌ی دوم از هر منطقه محله‌هایی انتخاب گردید و به‌صورت تصادفی پرسشنامه‌ها بین پاسخگویان توزیع و تکمیل شد.

برای سنجش متغیر رفتارهای زیست‌محیطی از ۳ بخش یک پرسشنامه (Salehi and Emam Gholi 2012). استفاده شد که عبارت‌اند از مصرف انرژی، استفاده از وسایل استاندارد محیط‌زیست و استفاده‌ی دوباره از وسایل قابل‌استفاده که با طیف لیکرت^۱ سنجیده شد.

طیف لیکرت ابزاری برای بیان توافق و سنجش نگرش افراد است و مرسوم‌ترین شکل آن، به‌صورت ۵ درجه است. گویه‌های مقیاس ۵ درجه برای بیان میزان اهمیت یا وضعیت یک متغیر عبارتند از: خیلی کم، کم، متوسط، زیاد، خیلی زیاد.

در این طیف از پاسخگو خواسته‌شده است که رفتار خود را در مورد ۲۱ گویه از مؤلفه‌های رفتار زیست‌محیطی (رفتار حامی محیط‌زیست، مصرف انرژی، استفاده از وسایل قابل‌مصرف و استفاده از وسایل استاندارد) ابراز کند. ضریب پایایی این مقیاس با استفاده از آلفای کرونباخ ۰/۸۷ به‌دست آمد. ضریب آلفای کرونباخ برای سنجش میزان هماهنگی درونی نگرش‌ها، قضاوتها و معیارها در یک پرسشنامه به کار می‌رود. این روش یکی از روشهای محاسبه پایایی پرسشنامه می‌باشد. نتیجه این آزمون شرط اساسی برای تایید پرسشنامه می‌باشد.

۳- یافته‌ها و بحث

از لحاظ متغیر وضعیت تأهل پاسخگویان، یافته‌ها حاکی از این بود که از ۳۸۵ پاسخگو ۸۰/۷۷ p متأهل و ۱۹/۲۳ p مجرد بودند (به خاطر طلاق یا فوت همسر). از لحاظ متغیر وضعیت تحصیلات ۱۳ p در وضعیت تحصیلی دیپلم و پایین‌تر از دیپلم ، ۱۱/۴۵ p تحصیلات کاردانی ،

¹Likert scale

(Rasooli Zavareh and Mazlumian, 2015;) (Veysi and Zarandiyani, 2009) هم‌خوانی دارد.

جدول شماره ۱- ضرایب رگرسیونی استاندارد و غیراستاندارد متغیرهای پیش‌بین

Table 2 Standard and non-standard Regression coefficients of predictive variables

Significance level	Statistics T	Standard β	non-standard standard error	B	Environmental awareness
0.001	8.663	0.635	0.155	1.341	

۲- افزایش دانش و آگاهی و همچنین تقویت ارزش‌های زیست‌محیطی به عنوان ابزاری کارآمد برای تقویت رفتارهای زیست‌محیطی به شمار می‌آید.

۳- قشر زنان به دلیل نقش اثرگذاری که در خانه و جامعه دارند، آموزش‌های زیست‌محیطی بر آن‌ها قابلیت تأثیرگذاری بیشتری برای اقشار مختلف جامعه خواهد داشت و منجر به تقویت، توسعه و افزایش آگاهی‌های زیست‌محیطی در سطح جامعه خواهد شد.

۵- سیاست‌گذاری

بدین‌وسیله از تمامی کسانی که ما را در انجام این پژوهش به‌ویژه اساتید محترم دانشگاه و پاسخگویان محترم در شهرستان بروجرد یاری رسانده‌اند، تشکر و قدردانی ویژه می‌نمایم.

به‌طور کلی پژوهشگران معتقدند که بسیاری از مشکلات زیست‌محیطی را می‌توان با افزایش آگاهی عمومی در مورد محیط‌زیست برطرف کرد به‌عبارت‌دیگر، اعتقاد بر این است که آگاهی زیست‌محیطی کلید حل بسیاری از مشکلات زیست‌محیطی است (Serene ۲۰۱۵). گراب معتقد است که هر چه افراد بیش‌تر در مورد محیط‌زیست بدانند، رفتارهای محافظتی بیشتری نسبت به آن از خود نشان می‌دهند (Grob 1995).

۴- نتیجه‌گیری

نتایج کلی که از این تحقیق استخراج شده عبارتند از:

۱- با توجه به چالش‌های زیست‌محیطی، امروزه آگاهی مردم از مسائل محیط‌زیستی پیرامون خود همچون هوا، اقلیم، بوم‌سازگان، محیط‌زیست و جامعه، انرژی، غذا، استفاده پایدار از منابع و آمایش سرزمین ضروری تلقی می‌شود.

References

- Ahmadian D. and Haghghatian M. (2016). Sociological analysis of cultural factors on the study of urban environmental behaviors (citizens of Kermanshah), J. Urban Sociol. Studies, 6(18), 51-76 [In Persian].
- Araujo S. N. and Silva H. M. (2015). Environmental education: investigative activity with students of education young and adults, Int. J. Cross-Disciplin. Sub. Edu., 6(2), 2202-2207.
- Barry J. (2001). Environment and social theory. translated by Pouyan H. and Tavakoli N., Tehran, Environmental Protection Agency Publications [In Persian].
- Eskandari F. (2014). Investigating the social and cultural role of women in promoting urban environmental education (case study: Mashhad metropolis), M.Sc., Payame Noor University of Tehran [In Persian].
- Fathi K. and Fermahini Farahani M. (2003). Women's environmental knowledge for sustainable development. 3rd ed. Tehran, Shahid Beheshti [In Persian].
- Grob A. (1995). A structural model of environmental attitudes and behavior. J. Environ. Psychol., 15(3), 209-220.

- Hemmati Z. and Shobiri S. M. (2016). Environmental Culture and the Factors Affecting It (Case Study: The Citizens of Shiraz City). *J. Iran. Cult. Res.*, 8(4), 197-215 [In Persian].
- MacEun R. (2005). Training for sustainable development. Ttranslated by Akbari D. and Ganji K., Tehran, Kian Mehr [In Persian].
- Mobley C., Vagias W. M. and Deward S. L. (2010). Exploring additional determinants of environmentally responsible behavior: the influence of literature and environmental attitudes. *Environ. Behavior*, 42(4), 420-447.
- Navah A. and Froutan Kia S. (2011). Investigating the Relationship between Rational Action and Environmental Behaviors (Case Study: Andimeshk Urban Community). *J. Environ. Sci. Bioeng.*, 51, 69-78 [In Persian].
- Nawah A. and Furton Kia S. (2015). Environmental sociology. Sociologists Publications, Tehran [In Persian].
- Rasooli Zavareh S. and Mazlumian S. (2015). Investigating the importance of environmental education in environmental behaviors of the women's community. First International Conference on Environmental Engineering. Iran, p. 182-91 [In Persian].
- Salehi S. and Emam Gholi L. (2012). Experimental study of the relationship between environmental awareness and behaviors (case study: urban and rural areas of Sanandaj). *Iran. Social Problem Iran.*, 3(1), 121-147 [In Persian].
- Sana'i M. (2003). Evaluation and assessment of ronmental education programs of Iran. M.Sc. Dissertation in Geography and Rural Planning. University of Tehran, Faculty of Literature [In Persian].
- Tajbakhsh G. (2015). Introduction to the sociology of Indian society, Aseman Nagar. 3rd ed. Isfahan [In Persian].
- Veysi H. and Zarandiyan A. (2009). Determining environmental training needs of household women: the case of household women in a District of Tehran. *Quart. J. Women Studies Sociol. Psychol.*, 7(2), 7-23 [In Persian].

The Environmental Knowledge of Women's and its Relationship with their Environmental Behaviors

Gholamreza Tajbakhsh^{1*}

¹Assoc. Professor, Department of Social Sciences, Faculty of Human Sciences, Grand Ayatollah Boroujerdi University, Boroujerd, Iran

*Corresponding author: tajbakhsh@abru.ac.ir

Technical Note

Received: July 02, 2020

Revised: September 10, 2020

Accepted: September 18, 2020

Abstract

In recent years, with the growth of cities and the consequent increase in urban population, environmental crises in societies, including Iran, have increased. Therefore, more attention should be paid in order to reduce environmental risks, the importance of environmental knowledge and literacy of people, especially women. Based on this, the present survey evaluated and assessed the environmental knowledge of women in Boroujerd in the winter of 2019. The statistical population, 15231 people, of the study included all housewives living in Boroujerd city of Lorestan Province. The statistical sample size using Cochran's formula was 385 people. The sampling method was cluster sampling and data were collected based on a standard questionnaire. SPSS software version 16 was also used to analyze the data. The main hypothesis of the research regarding the relationship between environmental knowledge and awareness with environmental behaviors of housewives was confirmed. The results showed that the environmental behaviors of about half of the housewives in this city were moderate.

Keywords: Boroujerd; Environmental Behaviors; Environmental Knowledge; Housewives.